

Handläggare
Åsa Winfridsson
Telefon: 08-508 14 152

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd

Akuta beredskapsgrupper - svar på skrivelse

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som svar på skrivelse.

Lena Lundström Stoltz
Stadsdelsdirektör

Gunilla Ekstrand
Chef Individ och familj Vuxen

Sammanfattning

Förvaltningen har fått uppdrag att besvara skrivelse från Kristina Öberg (S) och Rosa Lundmark (V) om möjligheten att inrätta beredskapsgrupper som kan erbjuda plats för enskilda medborgares insatser men som inte kräver det.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd har det geografiska områdesansvaret för stadsdelen. Så långt det är möjligt ska Stockholms stads organisation vara densamma vid en kris som i normalläge. Tre principer är centrala för stadens hantering av störningar och kriser: ansvarsprincipen, likhetsprincipen och närhetsprincipen.

Vid en krissituation tar förvaltningens krisorganisation vid i form av psykosocialt omhändertagande, POSOM, vilket aktiveras av stadsdelsdirektören. POSOM består av krisledningsgrupp, samordningsgrupp och resursgrupp. Krisledningsgruppen består

av förvaltningsledningen och leds av stadsdelsdirektören. Samordningsgruppen består av förvaltningsledningen tillsammans med externa aktörer i form av polis, sjukhus, primärvård, psykiatri, brandförsvaret, kyrkor och frivilligorganisationer. Syftet med samordningsgruppen är att koordinera samarbetet för det psykosociala omhändertagandet. Resursgruppen är den operativa gruppen inom POSOM och består idag av cirka 20 personer.

Förvaltningens uppfattning är att beredskapsgrupper ska bemannas av personer där förvaltningen själva eller i samarbete med andra kan garantera kvalitet och kompetens i det arbete som utförs.

Bakgrund

Förvaltningen har mottagit en skrivelse från Kristina Öberg (S) och Rosa Lundmark (V) om att undersöka möjligheten att inrätta beredskapsgrupper som kan erbjuda plats för enskilda medborgares insatser men som inte kräver det.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts av Individ- och familjeomsorgens stab i samarbete med förvaltningens informatör.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd har det geografiska områdesansvaret för stadsdelen. Stadsdelsnämnden ska så långt som möjligt själv hantera uppkomna händelser, men vid allvarliga situationer som berör flera nämnder eller som är för stora för att hanteras av en enskild stadsdelsnämnd kan insatserna koordineras av stadens centrala krisledningsorganisation.

Så långt som det är möjligt ska Stockholms stads organisation vara densamma vid en kris som i normalläge. Tre principer är centrala för stadens hantering av störningar och kriser: ansvarsprincipen, likhetsprincipen och närhetsprincipen.

Ansvarsprincipen: innebär att den som ansvarar för en verksamhet under normala förhållanden har motsvarande ansvar även under krissituationer.

Likhetsprincipen: innebär att en verksamhets lokalisering och organisation så långt det är möjligt ska vara densamma i kris eller krig som under normala omständigheter. Förändringar ska alltså inte bli mer omfattande än vad situationen kräver och verksamheten ska också, om det är möjligt, skötas på samma plats som under normala förhållanden.

Närhetsprincipen: innebär att en kris ska hanteras så nära de berörda som möjligt. Det vill säga den instans som är närmast ansvarig för den ordinarie verksamheten ska leda de åtgärder som krävs för att kunna hantera händelsen på ett effektivt sätt.

Enskede-Årsta-Vantörs krisorganisation

Vid en krissituation tar förvaltningens krisorganisation vid i form av psykosocialt omhändertagande, POSOM. POSOM aktiveras av stadsdelsdirektören, efter att säkerhetsenheten vid Stadsledningskontoret och/eller socialjour uttryckt behov av resurser från stadsdelsförvaltningen.

POSOM består av krisledningsgrupp, samordningsgrupp och resursgrupp. Krisledningsgruppen består av förvaltningsledningen och leds av stadsdelsdirektören. Samordningsgruppen består av förvaltningsledningen tillsammans med externa aktörer i form av polis, sjukhus, primärvård, psykiatri, brandförsvaret, kyrkor och frivilligorganisationer. Syftet med samordningsgruppen är att koordinera samarbetet för det psykosociala omhändertagandet. Det innebär bland annat att ta tillvara på varje aktörs kompetens.

Resursgruppen är den operativa gruppen inom POSOM. I resursgruppen ingår cirka 20 personer. De som ingår i resursgruppen har valts ut av sina chefer och representerar olika verksamheter inom förvaltningen såsom förskola, äldreomsorg, individ- och familjeomsorg. Utöver sina kunskaper från respektive verksamhetsområde har dessa personer fått utbildning i psykologiskt och socialt stöd efter kriser och katastrofer. Resurspersoner skickas till de platser som är aktuella vid en händelse eller till särskilt utsedda mottagningsplatser.

För att vara förberedd vid krissituationer övar POSOM regelbundet.

Förvaltningen har ett telefonnummer, journummer, som aktiveras om krisledningsgruppen tar beslut om det. Detta nummer bemannas av resurspersonerna i en svarsgrupp, vilket innebär att flera personer kan svara samtidigt om det finns behov av det. De som ringer till journumret och vill göra en insats informeras om hur de på bästa sätt kan bidra.

Varje krissituation är unik och hjälpbehoven ser olika ut vid varje tillfälle. Vid alla krissituationer behöver inte hela krisorganisationen tas i bruk, utan delar av den kan klara att lösa

situationen. Till exempel kan delar av en resursgrupp kallas in för att svara på frågor under direkt ledning av direktören utan övriga krisledningsgruppen. Så skedde exempelvis när fritidsgården i Östberga brann lördagen den 12 oktober 2013. Den senaste tidens händelser i stadsdelen har lett till att förvaltningen utvecklat sin krishantering och effektiviserat agerandet i samband med oönskade händelser.

Med utgångspunkt i de tre principerna om ansvar, likhet och närhet i stadsdelsförvaltningens hantering av krissituationer ställs höga krav på personerna i resursgrupperna, liksom de anställda i verksamheterna. Detta för att säkerställa ett säkert och kompetent omhändertagande och arbetssätt vid krissituationer. Motsvarande krav kan staden inte ställa på enskilda medborgare och kan då inte heller garantera kvalitén i krishanteringen. Samarbetet i samordningsgruppen i POSOM syftar till att ta tillvara andra aktörers kompetens och genom regelbundna övningar tränas alla i hanteringen.

Stockholms stad har under 2013 startat ett samarbete med Civilförsvarförbundet där Civilförsvarförbundet erbjuder staden och stadsdelarna förstärkning genom frivilliga resursgrupper i händelse av krissituationer. Formerna för detta samarbete kommer att fastställas under 2013-2014.

Förvaltningens uppfattning är att beredskapsgrupper ska bemannas av personer där förvaltningen själva eller i samarbete med andra kan garantera kvalitet och kompetens i det arbete som utförs.